

AKADEMIA PRAWA

**ZBIEG ODPOWIEDZIALNOŚCI
ZA NARUSZENIE PRZEPISÓW USTAWY
PRAWO ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH**

**Odpowiedzialność karna
i inne rodzaje odpowiedzialności**

— Katarzyna Rydz-Sybilak —

**WYDAWNICTWO
UNIwersytetu
ŁÓDZKIEGO**

**ZBIEG ODPOWIEDZIALNOŚCI
ZA NARUSZENIE PRZEPISÓW USTAWY
PRAWO ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH**

WYDAWNICTWO
UNIWERSYTETU
ŁÓDZKIEGO

**ZBIEG ODPOWIEDZIALNOŚCI
ZA NARUSZENIE PRZEPISÓW USTAWY
PRAWO ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH**

**Odpowiedzialność karna
i inne rodzaje odpowiedzialności**

— Katarzyna Rydz-Sybilak —

**WYDAWNICTWO
UNIwersytetu
ŁÓDZKIEGO**

Łódź 2018

Katarzyna Rydz-Sybilak – Uniwersytet Łódzki, Wydział Prawa i Administracji
Katedra Postępowania Karnego i Kryminalistyki
90-232 Łódź, ul. Kopcińskiego 8/12

RECENZENT

Piotr Kruszyński

REDAKTOR INICJUJĄCY

Monika Borowczyk

OPRACOWANIE REDAKCYJNE

Elżbieta Marciszewska-Kowalczyk

SKŁAD I ŁAMANIE

AGENT PR

PROJEKT OKŁADKI

Katarzyna Turkowska

Zdjęcie wykorzystane na okładce: © Depositphotos.com/CCStockMedia

Publikacja dofinansowana przez MNiSW w ramach dotacji celowej dla młodych naukowców
oraz uczestników studiów doktoranckich. Numer projektu 1466

© Copyright by Katarzyna Rydz-Sybilak, Łódź 2018

© Copyright for this edition by Uniwersytet Łódzki, Łódź 2018

Wydane przez Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego

Wydanie I. W.07240.15.0.M

Ark. wyd. 6,2; ark. druk. 6,125

ISBN 978-83-8088-787-9

e-ISBN 978-83-8088-788-6

Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego

90-131 Łódź, ul. Lindleya 8

www.wydawnictwo.uni.lodz.pl

e-mail: ksiegarnia@uni.lodz.pl

tel. (42) 665 58 63

Spis treści

Wykaz skrótów	7
Słowo wstępne	9
Rozdział I	
Odpowiedzialność na gruncie prawa karnego	11
Rozdział II	
Odpowiedzialność według przepisów ustawy <i>Prawo zamówień publicznych</i>	29
Rozdział III	
Odpowiedzialność na gruncie ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych	39
Rozdział IV	
Odpowiedzialność na gruncie ustawy o finansach publicznych	65
Rozdział V	
Odpowiedzialność cywilna	75
Rozdział VI	
Zbieg podstaw odpowiedzialności	81
Zakończenie	89
Bibliografia	93

Wykaz skrótów

- BONDFP – „Biuletyn Orzecnictwa w Sprawach o Naruszenie Dyscypliny Finansów Publicznych”
- GKO – Główna Komisja Orzekająca
- k.c. – kodeks cywilny
- KIO – Krajowa Izba Odwoławcza
- k.k. – kodeks karny
- k.k.s. – kodeks karny skarbowy
- k.p. – kodeks pracy
- k.p.c. – kodeks postępowania cywilnego
- k.p.k. – kodeks postępowania karnego
- MF – minister finansów
- OSN – Orzecznictwo Sądu Najwyższego
- OSNC – Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Cywilna
- OSNKW – Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Karna i Wojskowa
- OSP – Orzecznictwo Sądów Polskich
- Pzp – *Prawo zamówień publicznych*
- t.j. – tekst jednolity
- u.f.p. – ustawa o finansach publicznych
- u.n.d.f.p. – ustawa o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych
- UZP – Urząd Zamówień Publicznych

Słowo wstępne

Ustawa *Prawo zamówień publicznych*¹ w ostatnim okresie podlega ciągłym nowelizacjom. Wszyscy praktycy, którzy w swojej pracy zobligowani są do stosowania przepisów tej ustawy, zmuszeni są do systematycznej lektury treści zawartych tam uregulowań, które wyznaczają kształt prowadzonych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego. Zmiany dotyczą nie tylko podmiotu zamawiającego, ale nadto wskazują na nowe reguły prowadzenia samego postępowania, czy też eliminują, z obowiązujących dotychczas przesłanek unieważnienia postępowania, pewne z nich, które dotyczyły podmiotu realizującego przedmiot zamówienia. Obowiązujące przepisy, które z założenia mają chronić interesy finansowe Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego, winny tworzyć system wzajemnie się uzupełniający.

Podstawy prawne różnych form odpowiedzialności nie zawsze jednak w każdym przypadku wyłączają jednoczesne stosowanie innych przepisów i wskazanych tam form odpowiedzialności. W istocie spotkać możemy sytuacje kumulacji tychże przepisów o różnym charakterze odpowiedzialności. Faktyczny zbieg idealny przepisów chroniących fiskalizm Skarbu Państwa najczęściej ma miejsce na gruncie prawa karnego i prawa karnego skarbowego, a także jednocześnie w systemie odpowiedzialności cywilnej, odpowiedzialności pracowniczej oraz odpowiedzialności za naruszenie finansów publicznych. Niejednokrotnie ta ostatnia pozostaje w zbiegu także z przepisami ustawy *Prawo zamówień publicznych*². Szczególnego rodzaju odpowiedzialność – odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych – wśród innych systemów mających gwarantować legalność i poprawność gromadzenia dochodów publicznych, dokonywania wydatków, zaciągania zobowiązań angażujących środki publiczne – reguluje przede wszystkim ustawa z dnia 17 grudnia 2004 roku o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finan-

1 Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. – *Prawo zamówień publicznych*, t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 2164.

2 L. Lipiec-Warzecha, *Odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych. Komentarz*, Wolters Kluwer business, Warszawa 2012, s. 224.

sów publicznych³. Jej nowelizacja⁴ z 19 sierpnia 2011 roku weszła w życie 11 lutego 2012 roku i w istotny sposób zmieniła unormowania ustawy, obejmujące m.in.:

- modyfikację reguł stosowania ustawy,
- rozszerzenie katalogu, zawierającego listę czynów zabronionych,
- zmianę przepisów związanych z procedurą postępowania⁵.

Ustawa ta jednak była wielokrotnie jeszcze nowelizowana, a ostatnia zmiana dotyczyła treści art. 31 (Dz. U. 2016.1250). Przy czym 5 lutego 2013 roku (Dz. U. 2013.168) – wprowadzono tekst jednolity.

Nawiązując zaś do samej ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku *Prawo zamówień publicznych*⁶ zawierającej regulacje dotyczące nie tylko unieważniania umowy w sprawie zamówienia publicznego oraz system środków odwoławczych, ale również rodzaje odpowiedzialności za naruszenia przepisów w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego – podnieść należy, iż w przeciągu kilku miesięcy nowelizowana była kilkakrotnie. 28 lipca, 31 sierpnia, 1 września, 1 października, 7 października 2016 roku. Ostatnia to z dnia 9 października oraz 14 grudnia 2016 roku (Dz. U. 2016.168). Oczekujemy także na wejście w życie nowego brzmienia art. 1 tej ustawy. Zmiany będą odpowiednio obowiązywać od 1 i 14 stycznia 2017 roku oraz od 14 lipca 2018 roku (Dz. U. 2016.1020). 14 stycznia 2017 roku zmienił także swoje brzmienie art. 47 przedmiotowej ustawy (Dz. U. 2016.2260).

Niniejsze opracowanie ma na celu krótkie omówienie najważniejszych zbiegów odpowiedzialności za naruszenie przepisów prawa zamówień publicznych, w szczególności w nawiązaniu do prawa karnego, szeroko rozumianego prawa finansowego oraz prawa cywilnego. Ponadto zostaną przedstawione zmiany w zakresie odpowiedzialności za naruszenie przepisów ustawy *Prawo zamówień publicznych* w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego oraz odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych za czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego w związku z nowelizacją u.n.d.f.p. Szybkie tempo zmian, szczególnie w ustawie *Prawo zamówień publicznych*, ustawie o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych, a także samego kodeksu karnego – nie pozwala na prowadzenie dogłębnych rozważań, które jednocześnie mogłyby ciągle nosić przymiot aktualnych.

3 Ustawa z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, t.j. Dz. U. z 2013 r., nr 168.

4 Ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych oraz niektórych innych ustaw, Dz. U. z dnia 10 listopada 2011 r., nr 240, poz. 1429.

5 I. Motowilczuk, *Dyscyplina finansów publicznych po zmianach*, Infor Ekspert Sp. z o.o., Warszawa 2012, s. 5.

6 Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych*, t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 907.

Rozdział I

Odpowiedzialność na gruncie prawa karnego

Odnosząc się do głównego tematu i omawianych naruszeń przepisów prawa zamówień publicznych, które jednocześnie mogą być uznane za przestępstwa pospolite lub czyny karne skarbowe, należy w pierwszej kolejności wskazać, iż z reguły będą to zachowania związane z naruszeniem zasad prawidłowego gospodarowania powierzonym mieniem, czyny o charakterze korupcyjnym, a także *stricte* podatkowym, czy wreszcie związane z nienależytym wykonywaniem obowiązków służbowych. Wśród przestępstw pospolitych, które mogą być popełnione przez zamawiających lub wykonawców przodują przestępstwa o charakterze gospodarczym.

I. Korzystając z chronologicznego usystematyzowania przestępstw pospolitych w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 roku *Kodeks karny*¹ można rozpocząć rozważania od przestępstwa łapownictwa biernego (przestępstwo sprzedajności pełniącego funkcję publiczną – art. 228 k.k.). Potoczna nazwa tego czynu wskazuje na jego finansowy aspekt w zakresie przyjęcia korzyści majątkowej lub osobistej przez osobę pełniącą funkcję publiczną, która w związku właśnie z pełnieniem owej funkcji zostaje „poproszona” o dokonanie określonej czynności korzystnej dla osoby udzielającej przysporzenia w zamian za wręczaną korzyść lub obietnicę jej wręczenia. Sprawcą zostaje zatem uznany ten, kto przyjmuje korzyść, nawet jeśli wręczenia sam nie sugerował, a wyłącznie ją przyjął z racji intencji wręczającego. Przedmiotem czynności wykonawczej jest korzyść majątkowa albo alternatywnie z nią występująca korzyść osobista, albo ich obietnica. „Korzyść majątkowa” to każde świadczenie, którego wartość można wyrazić w pieniądzu. Może ona przybrać formę podarunku, darowizny, zapłaty długu, zwiększenia aktywów lub zmniejszenia

¹ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. *Kodeks karny*, Dz. U. z 1997 r., nr 88, poz. 553, t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1137.

pasywów. Korzyść majątkowa może być przekazana bezpośrednio osobie pełniącej funkcję publiczną lub osobie przez nią wskazanej. Dotyczy to także korzyści osobistej, której beneficjentem może zostać osoba trzecia. Należy w tym miejscu podkreślić, że nie ma znaczenia dla odpowiedzialności za łapownictwo okoliczność, iż korzyści w rezultacie nie odniosła sama osoba pełniąca funkcję publiczną, lecz odniosła ją inna osoba. Istotne jest tylko to, że udzielenie korzyści lub jej obietnicy miało związek z pełnioną przez sprawcę funkcją².

Omawiane przestępstwo tzw. „sprzedajności”, jak zostało to wyżej podniesione, wskazuje, iż przestępstwa tego dopuścić się może jedynie osoba pełniąca funkcję publiczną, którą zgodnie z definicją legalną (art. 115 §19 k.k.) jest funkcjonariusz publiczny, członek organu samorządowego, osoba zatrudniona w jednostce organizacyjnej dysponującej środkami publicznymi, chyba że wykonuje wyłącznie czynności usługowe, a także inna osoba, której uprawnienia i obowiązki w zakresie działalności publicznej są określone lub uznane przez ustawę lub wiążącą Rzeczpospolitą Polską umowę międzynarodową. Ogólnie rzecz biorąc, uznanie kogoś za pełniącego funkcję publiczną³, uzależnione zostało od dysponowania przez nią środkami publicznymi. Stosownie do treści orzecznictwa Sądu Najwyższego:

[...] dla uznania, że przyjęcie korzyści majątkowej pozostaje w związku z pełnioną funkcją publiczną, wystarczające jest, że pełniący ją może wpływać na końcowy efekt załatwienia sprawy, a czynność służbowa stanowiąca okazję do przyjęcia korzyści choćby w części należy do kompetencji sprawcy. W wypadku żądania korzyści majątkowej sprawca nie musi w ogóle ingerować w proces podejmowania decyzji, bo okazją do żądania jest właśnie ogólna kompetencja żądającego, stwarzająca zawsze sposobność do uzyskania korzyści od podmiotu, którego ofertę przyjęto⁴.

W zakresie odpowiedzialności karnej w zamówieniach publicznych osobą, która będzie mogła swoim zachowaniem wypełnić znamiona omawianego czynu – będzie więc każda osoba wykonująca czynności na podstawie przepisów ustawy *Prawo zamówień publicznych* po stronie zamawiającego, mająca jednocześnie wpływ na przygotowanie postępowania, jego prowadzenie, a także wykonywanie przedmiotu zamówienia. Zgodnie z treścią wyroku Sądu Najwyższego⁵, jeżeli pełniący funkcję publiczną przyjął po wahaniach korzyść majątkową, a potem w tym samym dniu ją zwrócił, nie mogą mieć zastosowania przepisy o dobrowolnym odstąpieniu od usiłowania. Zachodzi bowiem już w tym momencie aspekt uprzedniego zrealizowania znamion czynu zabronionego. Tak więc, przestępstwo zostało faktycznie dokonane i w grę wchodzi jedynie możliwość nadzwyczajnego złagodzenia kary.

2 A. Spotowski, *Przestępstwa służbowe: nadużycie służbowe i łapownictwo w nowym kodeksie karnym*, Wydawnictwo Prawnicze, Warszawa 1972, s. 155.

3 Zob. szerz. A. Zoll, Komentarz do art. 117–277 k.k., [w:] A. Barczak-Oplustil i in., *Kodeks karny. Część szczególna. Komentarz*, red. A. Zoll, t. 2, Kraków 2006, s. 748..

4 Postanowienie SN z dnia 9 marca 2006 r., III KK 230/05 [LEX nr 180769].

5 Wyrok SN z dnia 8 listopada 1974 r., Rw. 522/74, OSNPG 1975, nr 2, poz. 20.

II. Odpowiedzialność karna po stronie wręczającego tzw. łapówkę – została oddzielnie uregulowana w art. 229 k.k. Przesłupstwo łapownictwa czynnego (przekupstwa) polega na wręczaniu osobie publicznej korzyści finansowej, w zamian za określoną „przysługę” po stronie przyjmującego korzyść. Realizacja owej przysługi przez przyjmującego także i w tym przypadku łączyć się musi z pełnieniem przez niego funkcji publicznej. Potoczne przestępstwo „przekupstwa” w istocie wskazuje, iż zachowanie sprawcy ma na celu nakłonienie osoby publicznej do określonego działania lub też zaniechania, w zamian za wręczoną korzyść. Zgodnie z orzecnictwem Sądu Najwyższego:

[...] związek, o którym mowa w art. 229 § 1 k.k., nie musi dotyczyć wyłącznych kompetencji adresata korzyści majątkowej do załatwienia danej sprawy, czy też podjęcia w niej ostatecznej decyzji. Adresatem może być także osoba pełniąca funkcję publiczną, która działa tylko na pewnym etapie załatwienia danej sprawy i może tym działaniem wpłynąć na końcowy wynik postępowania. Może być to zatem związek z całokształtem urzędowania adresata korupcyjnej propozycji, z zespołem czynności należących do sprawowanej przez daną osobę funkcji publicznej, które osoba ta może podejmować lub od nich się wstrzymać. Tak więc dla uznania, że proponowana korzyść majątkowa pozostaje w związku z pełnioną funkcją publiczną, wystarczające jest, że pełniący taką funkcję może wpływać na końcowy wynik załatwienia sprawy przez fakt nadania sprawie biegu w sposób oczekiwany przez osobę składającą korupcyjną propozycję⁶.

W tym miejscu warto także podkreślić, że art. 229 k.k. posługuje się znamieniem „osoby pełniącej funkcję publiczną”, natomiast art. 228 k.k. „osoby, która w związku z pełnieniem funkcji publicznej”. Oczywiście w tym zakresie nie ma wątpliwości, że w obydwu wypadkach chodzi *de facto* o osobę pełniącą funkcję publiczną⁷.

W przeciwieństwie do poprzednio omawianego czynu, w tym zakresie sprawcą może być każdy, innymi słowy strona podmiotowa przestępstwa łapownictwa czynnego nie została zawężona do konkretnego podmiotu spełniającego dane warunki. W odniesieniu do naruszeń przepisów ustawy *Prawo zamówień publicznych* – podmiotem sprawczym w istocie może zostać każdy⁸ po stronie wykonawcy w związku z określonym zamówieniem publicznym, a działanie takie nakierowane będzie wobec osób tzw. decyzyjnych ze strony zamawiającego. Oczywiście katalog podmiotów, które mogą przyjąć ową korzyść w każdym przypadku może być inny, poczynając od członków komisji przetargowej, kierownika, czy specjalisty określającego parametry techniczne produktu zamówienia, czy też szczegóły realizowanej usługi. Sankcje w przypadku łapownictwa czynnego, jak i biernego, w zależności

6 Postanowienie SN z dnia 14 marca 2007 r., III KK 248/06, „Prokuratura i Prawo” 2007, nr 10, poz. 4.

7 Por. T. Kanty, *Glosa do wyroku SN z dnia 15 lipca 2010 r.*, „Gdańskie Studia Prawnicze. Przegląd Orzecnictwa” 2011, nr 3, s. 145 i n.

8 R.A. Stefański, *Bezkarność sprawcy czynu korupcji*, [w:] L. Leszczyński, E. Skrętowicz, Z. Hołda (red.), *W kręgu teorii i praktyki. Księga poświęcona pamięci prof. A. Wąska*, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2005, s. 340–341.

od rodzaju popełnionego przestępstwa mogą być różne: kara grzywny, ograniczenia wolności, pozbawienia wolności do lat 8, zaś w typie kwalifikowanym nawet do lat 12.

III. Podobne do przestępstwa łapownictwa biernego jest przestępstwo płatnej protekcji biernej wskazane w treści art. 230 k.k. Polega ono na podjęciu się pośrednictwa w załatwieniu sprawy przez osobę powołującą się na wpływy w instytucji państwowej, samorządowej, organizacji międzynarodowej albo krajowej lub w zagranicznej jednostce organizacyjnej, dysponującej środkami publicznymi, albo wywołując przekonanie innej osoby lub też utwierdzając ją w przekonaniu o istnieniu takich wpływów, w zamian jednak za korzyść majątkową lub osobistą albo jej obietnicę. W tym przypadku osoba oferująca pomoc w załatwieniu sprawy i powołująca się na swe wpływy, ewidentnie lub w sposób dorozumiany wyraża, iż jej pomoc nie jest bezinteresowna. Inicjatywa wręczenia korzyści majątkowej wychodzi zatem od przyjmującego korzyść, a nie od osoby, której sprawę ma osoba „opłacona” załatwić.

Podnieść jednak w tym miejscu należy, iż podmiotem sprawczym owego przestępstwa nie musi być osoba publiczna, w tym zakresie jest to bowiem przestępstwo powszechne i każdy, kto powołuje się na swoje wpływy przy załatwieniu sprawy, w zamian za korzyść, może zostać pociągnięty do odpowiedzialności karnej. Omawiane przestępstwo ma charakter formalny, albowiem nie jest istotne, czy faktycznie pośrednik uzyskał ową korzyść przy załatwieniu cudzej sprawy, lub czy faktycznie podjął starania zmierzające do załatwienia sprawy, czy też istotnie ją zrealizował⁹. Sprawstwo finalizuje się po prostu w chwili powołania się na swoje wpływy i oczekiwaną korzyść, w zamian za pośrednictwo w załatwieniu sprawy. Przy czym podkreślić należy, że jeśli zamiarem sprawcy jest rzeczywiście podjęcie się pośrednictwa załatwienia sprawy, to należy przyjąć kwalifikację omawianego przepisu. Gdyby natomiast intencją sprawcy było wyłącznie powołanie się na wpływy, których nie ma, lub nie miałyby zamiaru w ogóle podjęcia się pośredniczenia w załatwieniu sprawy, zaś swoich zapewnień dokonuje jedynie celem wyłudzenia korzyści, wtedy takie zachowanie należy już kwalifikować jako przestępstwo oszustwa z art. 286 k.k., kiedy to sprawca, wykorzystując błąd lub brak rozeznania innej osoby, czyni to wyłącznie celem pozyskania dla siebie korzyści. Popełnienie przestępstwa płatnej protekcji w zakresie zamówień publicznych będzie wiązało się z sytuacją kiedy to zamawiający przy ewentualnym realizowaniu zamówienia, złoży przyszłemu wykonawcy ofertę przyjęcia korzyści majątkowej lub osobistej w zamian za pośredniczenie przy załatwieniu sprawy. Tymczasem już skuteczne podjęcie się przez sprawcę jakichkolwiek czynności zmierzających bezpośrednio do załatwienia owej sprawy po stronie zamawiającego – winno skutkować odpowiedzialnością za dopuszczenie się przestępstwa nadużycia uprawnień, o którym będzie mowa w dalszej części opracowania.

9 Zob. szerz. wyrok SN z dnia 29 lutego 1984 r., Rw. 53/84, OSNKW 1984, nr 9–10, poz. 94.

IV. Przepięstwo przekupstwa poērednika opisane w art. 230a k.k. jest w istocie odzwierciedleniem przestęstwa płatnej protekcji, w którym jednak odpowiedzialność karną ponosić będzie oferujący korzyść w zamian za poērednictwo w załatwieniu sprawy. Odnosząc się zatem do przepisów rządzących zamówieniami publicznymi, sprawcą takiego przestęstwa może zostać podmiot utożsamiany z wykonawcą zamówienia. Jeśli swoim czynnym zachowaniem udziela albo obiecuje udzielić korzyści majątkowej osobie w zamian za poēredniczenie w załatwieniu sprawy w instytucji państwowej, samorządowej, organizacji międzynarodowej albo krajowej lub w zagranicznej jednostce organizacyjnej dysponującej środkami publicznymi, zmierzające do bezprawnego wywarcia wpływu na decyzję, działanie lub zaniechanie osoby pełniącej funkcję publiczną, w związku z pełnieniem tej funkcji, to taki przyszły wykonawca staje się sprawcą omawianego czynu¹⁰. Działanie sprawcze wykonawcy ubiegającego się o udzielenie zamówienia publicznego sprowadza się zatem do skłonienia poērednika (osoby, która może stać się podmiotem sprawczym czynu z art. 230 k.k.) do niezgodnego z prawem wywarcia wpływu na czynność decyzyjną albo spowodowanie zaniechania osoby po stronie zamawiającego, która to czynność albo zaniechanie będzie pozostawało w związku z udzieleniem zamówienia publicznego.

V. Kolejnym z przestęstw, które może zostać popełnione w związku z postępowaniem o udzielenie zamówienia publicznego jest przestęstwo przekroczenia uprawnień przez funkcjonariusza publicznego albo niedopełnienie przez niego obowiązków, wskazane w art. 231 k.k. W pierwszej kolejności zacząć należy od wyjaśnienia pojęcia funkcjonariusza publicznego, którego definicję legalną zawiera art. 115 § 13 k.k.:

- prezydent Rzeczypospolitej Polskiej;
- poseł, senator, radny;
- poseł do Parlamentu Europejskiego;
- sędzia, ławnik, prokurator, funkcjonariusz finansowego organu postępowania przygotowawczego lub organu nadrzędnego nad finansowym organem postępowania przygotowawczego, notariusz, komornik, kurator sądowy, syndyk, nadzorca sądowy i zarządca, osoba orzekająca w organach dyscyplinarnych działających na podstawie ustawy;
- osoba będąca pracownikiem administracji rządowej, innego organu państwowego lub samorządu terytorialnego, chyba że pełni wyłącznie czynności usługowe, a także inna osoba w zakresie, w którym uprawniona jest do wydawania decyzji administracyjnych;
- osoba będąca pracownikiem organu kontroli państwowej lub organu kontroli samorządu terytorialnego, chyba że pełni wyłącznie czynności usługowe;
- osoba zajmująca kierownicze stanowisko w innej instytucji państwowej;

¹⁰ Zob. szerz. R.A. Stefański, *Przestęstwo korupcji w sporcie profesjonalnym*, „Prokuratura i Prawo” 2004, nr 2; idem, *Przestęstwo korupcji wyborczej*, „Prokuratura i Prawo” 2004, nr 4.